

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-11/20-K

Název	Střední škola, základní škola a mateřská škola Kraslice, příspěvková organizace
Sídlo	Havlíčková 1717, 358 01 Kraslice
E-mail	zskraslice@volny.cz
IČ	69979847
Identifikátor	600073017
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Zdeněk Pečenka
Zřizovatel	Město Kraslice
Místo inspekční činnosti	Havlíčková 1717, 358 01 Kraslice Havlíčková 1286/59, 358 01 Kraslice Pod nádražím 1093/7, 358 01 Kraslice č. p. 232, 358 01 Jindřichovice
Termín inspekční činnosti	16. – 17. 1. 2020, 20. – 21. 1. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou, základní školou, mateřskou školou a školní družinou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Střední škola, základní škola a mateřská škola Kraslice, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost střední školy, základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny.

Mateřská škola má dvě třídy v budovách základní školy v Kraslicích a v Jindřichovicích (dále „pracoviště“). V mateřské škole se k datu inspekční činnosti vzdělávalo celkem 42 dětí (z toho 16 dětí na pracovišti Jindřichovice). Povinné předškolní vzdělávání plnilo 21 dětí, z toho jedno dítě s odloženým začátkem povinné školní docházky. S ohledem na kapacitu a zájem o umístění dětí nebyly přijímány děti mladší tří let. Mateřská škola je v provozu od 6:30 hodin do 16:00 hodin.

Základní škola má devatenáct tříd, z toho osmnáct v Kraslicích. Základní škola v Jindřichovicích je jednotřídní pro žáky prvního až třetího ročníku. V základní škole se k datu inspekční činnosti vzdělávalo 388 žáků (z toho 13 žáků na pracovišti Jindřichovice). Z celkového počtu je 45 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, z toho 30 žáků se vzdělává podle individuálního vzdělávacího plánu. Základní škola vzdělává devět žáků s odlišným mateřským jazykem.

Školní družina má celkem čtyři oddělení. Jedno oddělení v Jindřichovicích, jedno oddělení v budově základní školy a dvě oddělení v prostorách domu dětí a mládeže v Kraslicích. K datu inspekční činnosti bylo ve školní družině zapsáno celkem 95 žáků základní školy, z toho 12 žáků na pracovišti Jindřichovice. Provoz je zajištěn ráno od 6:30 hodin do 7:45 hodin a po vyučování do 16:00 hodin.

Škola poskytuje střední vzdělávání v jednom oboru vzdělání s maturitní zkouškou (Mechanik seřizovač), ve kterém se k datu inspekční činnosti vzdělávalo šest žáků a ve třech oborech vzdělání s výučním listem (Strojní mechanik, Nástrojař a Výrobce textilií), ve kterých se k datu inspekční činnosti vzdělávalo 47 žáků. Žáci oboru vzdělání s maturitní zkouškou se vzdělávají v jedné třídě, žáci oboru vzdělání s výučním listem se vzdělávají ve třídách s dvěma nebo třemi obory vzdělání. Střední škola vzdělává čtyři žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a jednoho žáka s odlišným mateřským jazykem. Teoretické vyučování žáků se uskutečňuje v budovách školy v Kraslicích, praktické vyučování je realizováno na školních pracovištích a na pracovištích fyzických a právnických osob.

Stravování žáků a zaměstnanců školy zajišťují dvě školní jídelny v Jindřichovicích a v Kraslicích. Škola je zapojena do projektů Ovoce a zelenina do škol a Mléko do škol, školní jídelna v Kraslicích je zapojena do projektu Zdravá školní jídelna.

Informace o škole jsou dostupné na webové stránce školy www.zskraslice.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Předškolní vzdělávání je koncepčně zaměřeno na všestranný rozvoj dětí a posilování mezivrstevnických vztahů dětí a žáků různého věku. Děti a žáci se mohou průběžně setkávat v každodenním provozu, na akcích pořádaných školou, cíleně pak před nástupem dětí do základní školy. Koncepci základního vzdělávání se daří naplňovat zejména v oblasti

environmentální výchovy, která se promítá do nastavení školního vzdělávacího programu např. ve využití disponibilní časové dotace na posílení přírodovědných předmětů a v nabídce volitelných předmětů. Vedení školy se nedaří zavádět systematické změny vedoucí ke zvyšování kvality vzdělávání v oblasti moderních výukových metod a forem nebo v oblasti práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Jednou z příčin je i častá obměna pedagogických pracovníků. Pozitivní změny jsou vázány na aktivitu a ochotu jednotlivců. Ve střední škole se nedaří plnit stanovené cíle v získávání většího počtu žáků pro studium nabízených oborů; a to ani přes snahu školy nabízet jako motivační prvek prospěchová stipendia a příspěvky žákům na dopravu a stravu.

Ředitel školy (dále „ředitel“) vykonává činnost od roku 1994, pro výkon této činnosti splňuje požadované předpoklady. V organizačním řádu nastavil strukturu fungování školy, nejsou však určeny konkrétní kompetence a odpovědnost jednotlivých pracovníků. Na řízení a kontrolní činnosti školy se podílí tři zástupci ředitele (pro stupně základní školy a střední školu). Ředitel pravidelně a systematicky neověřuje stav pedagogických procesů a řízení školy, řeší pouze aktuálně vzniklé problémy, nedochází k účinné koordinaci činností všech členů vedení školy. Procesy řízení jsou vyhodnocovány jen částečně a jen s nízkým pozitivním dopadem na zkvalitňování vzdělávání každého dítěte a žáka. Nastavené kontrolní mechanismy nejsou účinné, škola věnuje jen malou pozornost zlepšení svých kontrolních a autoevaluačních mechanismů, o čemž svědčí závažné nedostatky zjištěné v organizaci a průběhu vzdělávání (např. škola nepřijímá systémová opatření k zajištění výuky v plném rozsahu při dlouhodobé absenci vyučujícího) a v práci s výsledky vzdělávání (velké procento žáků ohrožených školní neúspěšností). Většinu pravomocí spojených s organizací a průběhem středního vzdělávání delegoval ředitel školy na zástupce ředitele. Ředitel školy přesunul organizaci vzdělávání odborného výcviku na zaměstnance fyzických a právnických osob, neseznámil je s organizací a pravidly střední školy. Jejich činnost v souvislosti s odborným výcvikem žáků kontroluje pouze na základě telefonického kontaktu školy a zaměstnavatele. Nedochází tak k ověřování naplňování výstupů školních vzdělávacích programů a relevantnímu hodnocení žáků. Vedoucí učitelka v Jindřichovicích řídí po organizační i metodické stránce základní i mateřskou školu na pracovišti. Kontrolní činnost vedení školy na tomto úseku je minimální, nejsou tak stanovována konkrétní doporučení pro zlepšení průběhu především předškolního vzdělávání (např. v mateřské škole pracuje jen jedna učitelka, čímž nejsou vytvořeny vhodné podmínky pro zajištění provozu – dětem s nižší potřebou spánku není nabízen jiný program). Kompetence a zodpovědnost za vedení mateřské školy a oddělení školní družiny v Kraslicích předal ředitel školy vedoucí vychovatelce školní družiny, sám se podílí zejména na zajištění organizace provozu, kontrolní činnosti se téměř nevěnuje. Pracovníci tak od ředitele školy nedostávají zpětnou vazbu o kvalitě své práce.

Škola nemá nastavená pravidla pro fungování střední školy, školní řád je určen především žákům základní školy, nezohledňuje specifika střední školy. Chybějící transparentní pravidla se negativně promítají do práce vyučujících s absencí žáků. Nejsou nastaveny mechanismy pro kontrolu správnosti údajů ve školní matrice, které neumožňují relevantní vyhodnocování výsledků vzdělávání i hodnocení chování žáků. Tok informací mezi aktéry vzdělávání ve škole není jasně nastaven a dochází k jejich nedostatečnému přenosu či k omezení možnosti k vyhodnocování jejich závažnosti.

Hospitační činnost ve výuce v základní škole jako jeden ze způsobů kontrolní činnosti byla ve školním roce 2018/2019 prováděná především zástupkyní ředitele. Ředitel školy vykonával hospitační činnost jen v minimální míře, což omezovalo zpětnou vazbu o způsobu vedení výuky pro učitele a následné metodické vedení zaměřené na odstraňování zjištěných nedostatků při výuce. Ředitel přijal opatření a od školního roku 2019/2020 posílil vedení

školy o dalšího zástupce ředitele (pro první stupeň), což umožnilo častější kontrolní činnost v oblasti vzdělávání. Ve střední škole hospitační činnost neprobíhá. Vyučující tak nemají žádné informace o kvalitě své práce a nedostávají metodickou podporu zaměřenou na posílení jejich pedagogických dovedností, což má negativní dopad na kvalitu vzdělávání.

V základní škole pracuje metodické sdružení a předmětové komise, ve střední škole nejsou metodické orgány ustanoveny. Vyučující všeobecně vzdělávacích předmětů střední školy jsou členy metodických orgánů základní školy, které se však činností střední školy nezabývají. Metodické orgány se zaměřují především na organizační záležitosti týkající se soutěží a akcí pořádaných školou. V malé míře se zabývají zkvalitňováním průběhu vzdělávání, předáváním informací o potřebách žáků, případně o způsobech hodnocení výsledků vzdělávání, které však již systematicky nevyhodnocují. Nedochází tak např. k vyhodnocování výsledků vzdělávání v jednotlivých předmětech, které by umožnilo identifikaci problémů ve vzdělávání a následném nastavení účinných strategií pro zlepšování jeho kvality.

Škola se dlouhodobě potýká s problémem nízké kvalifikovanosti učitelů základní a střední školy, v současné době ve škole pracuje téměř třetina učitelů základní a střední školy bez požadované kvalifikace (32,43 %), což má negativní vliv na kvalitu vzdělávání. Jen někteří pedagogové pověřeni specializovanými činnostmi absolvovali příslušné specializační studium, což negativně ovlivňuje kvalitu vzdělávání, např. činnost koordinátora školních vzdělávacích programů pro střední školu je neefektivní, některé změny rámcových vzdělávacích programů se do školních vzdělávacích programů nepromítly, nesystematická je činnost školního poradenského pracoviště (např. nedostatečné zajištění podpůrných opatření ve výuce i mimo ni - pedagogická intervence pramení z výrazných nedostatků v evidenci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami). I přes časté změny ve složení pedagogického sboru především základní školy není jasně nastaven systém pro podporu začlenění nově nastupujících učitelů. Dostatečná pozornost není věnována ani novým učitelům bez předchozí praxe, což se negativně promítá do kvality vzdělávání.

Ředitel školy umožňuje další vzdělávání pedagogických pracovníků. Vzdělávacích akcí k prohloubení kvalifikace se zúčastňovali pedagogičtí pracovníci mateřské a základní školy spíše ojediněle v závislosti na vlastním profesním zaměření a osobním zájmu o vzdělávání. Učitelé střední školy se vzdělávali minimálně. Získaných znalostí a dovedností efektivně využívají učitelé v průběhu vzdělávání žáků jen ojediněle, což má negativní dopad na kvalitu vzdělávání.

Školní vzdělávací programy (dále „ŠVP“) vycházejí z podmínek jednotlivých pracovišť. Cílem v mateřské škole je nabízet dětem různorodé aktivity podle jejich možností a potřeb v prostředí věkově smíšené třídy, což se škole částečně daří naplňovat. V základní škole učitelé v průběhu školního roku především pracují s časově rozvrženým učivem (tematickými plány) bez návaznosti na očekávané výstupy vzdělávání a na vzdělávací strategie stanovené ve ŠVP. Vytrácí se aktivní práce učitelů s tím, co má žák umět a být schopen na určité úrovni odpovídající jeho předpokladům prokázat. Zaměření výuky na plnění tematických plánů tak neumožňuje vazbu na výstupy vzdělávání, jejichž míra dosažení je předmětem hodnocení. ŠVP oborů střední školy nebyl vedením školy dlouhodobě kontrolován. Bylo zjištěno, že vzdělávání neprobíhá v souladu se ŠVP (např. odborná praxe žáků oboru vzdělání s maturitní zkouškou plánovaná ve druhém ročníku v hodnoceném období neproběhla). ŠVP školní družiny navazuje vzdělávacím obsahem na školní vzdělávací program základní školy a umožňuje žákům aktivně trávit volný čas. Vstřícný přístup k dětem a žákům přispívá k minimalizaci nežádoucího chování

a jednání. Témata související s osobním bezpečím a zdravým životním stylem jsou součástí ŠVP.

Materiálně technické vybavení školy je na úrovni, která umožňuje naplňování vzdělávacích cílů základní i střední školy s určitými omezeními (malé prostory školní družiny omezují možnosti pro zájmové a odpočinkové činnosti žáků, v mateřské škole nevhodný nábytek brání větší samostatnosti dětí při výběru hraček, pro odpočinek dětí k jsou dispozici patrová lůžka, která neodpovídají současným hygienickým požadavkům). Zařízení školy je mnohdy zastaralé, některé prostory školy jsou zanedbané, škola nevěnuje dostatečnou pozornost údržbě a péči o svěřený majetek. Odborné učebny střední školy jsou vybavené odpovídajícími přístroji a nástroji, pracoviště praktického vyučování na smluvních pracovištích jsou vybaveny moderními přístroji a technologiemi.

Pedagogický dohled je nad dětmi i žáky vykonáván v potřebném rozsahu, škola usiluje o zajištění bezpečného prostředí pro vzdělávání dětí a žáků. Přesto byly v budovách školy zjištěny prostory se sníženou mírou bezpečnosti a škola nevyhodnotila všechna rizika spojená s organizací vzdělávání. Děti i žáci jsou průběžně poučováni o bezpečném chování a ochraně zdraví při školních i mimoškolních aktivitách, což však není zejména při odborném výcviku žáků střední školy vždy prováděno prokazatelným způsobem.

Při stanovování vzdělávací nabídky středního vzdělávání škola zohledňuje zájmy zřizovatele a čerpá z informací od zaměstnavatelů. Škola s nimi buduje partnerství formou vzájemné spolupráce a aktivit pořádaných pro žáky i pedagogy, jsou to např. realizace části praktického vyučování, exkurze a besedy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh vzdělávání v mateřské škole byl zaměřený na podporu rozvoje kompetencí dětí. Spontánní a řízené činnosti byly většinou vzájemně vyvážené. Hry si děti vybíraly podle vlastního zájmu, samostatně využívaly hračky, různé stavebnice a didaktické pomůcky, na rozehrání volných her měly zpravidla dostatečný časový prostor. Učitelky podporovaly rozvoj konstruktivních a námětových her, manipulačních činností, společně s dětmi se do nich zapojovaly a pomáhaly je rozvíjet. Pravidelně zařazované hudebně pohybové aktivity zaměřené na rozvoj koordinace pohybů, orientaci v prostoru, zvládnutí pohybových dovedností dětem přinášely radost a uspokojení. K těmto činnostem je vhodně využívána i tělocvična, pravidelně na pracovišti v Jindřichovicích. Při řízených činnostech převažovalo vzdělávání realizované se všemi dětmi najednou, diferenciací vzdělávací nabídky podle věkových a individuálních zvláštností dětí byla patrná zejména na pracovišti v Jindřichovicích. Ojedinele probíhalo skupinové vzdělávání, které rozvíjelo sociální gramotnost dětí a jejich vzájemnou komunikaci. Učitelky podporovaly zájem dětí o seznamování s přírodou, využívaly náhodná i záměrná pozorování k rozšiřování poznatků dětí. Spolupráce učitelek se školní asistentkou (na pracovišti Kraslice) byla přínosná pro organizaci některých činností (např. spojených s hygienou a životosprávou, přechody do školní jídelny). Ne vždy učitelky podporovaly rozvoj samostatnosti dětí a s tím spojené kompetence k učení (např. výběr a příprav pomůcek a hraček, volba postupů, příprava a sebeobsluha při stolování). K větší individualizaci práce s dětmi chybělo souběžné působení učitelek při pobytu venku a při organizaci poledního odpočinku. Na pracovišti v Kraslicích nebylo zajištěno souběžné působení učitelek při pobytu venku. I když v této době dohled nad dětmi vykonávala spolu s učitelkou školní asistentka, dětem chyběl volný pohyb a prostor pro spontánní pohybové činnosti, tak, jak je deklarováno ve školním

vzdělávacím programu. Při odpočinku po obědě nebyly respektovány individuální potřeby mladších dětí. Ty, které neusnuly, musely většinou odpočívat na lůžku, aniž by jim byla nabídnuta klidová činnost. Aktivita mimo lůžko byly nabízeny jen nejstarším dětem. Tyto činnosti byly vhodně zaměřené na přípravu na další vzdělávání. V mateřské škole převládala vstřícná atmosféra, děti spontánně komunikovaly mezi sebou i s dospělými. Rozvoj sociální gramotnosti podporuje setkávání dětí se žáky základní školy.

Výuka ve třídě se spojenými ročníky v základní škole v Jindřichovicích byla dobře promyšlená, vycházela ze školního vzdělávacího programu a také ze žákovských znalostí a dovedností. V hodinách byla kombinována frontální výuka se skupinovým vyučováním a samostatnou prací žáků. Formy a metody práce byly voleny účelně tak, aby podporovaly aktivitu všech žáků a zároveň umožňovaly efektivní diferenciaci výuky mezi jednotlivými ročníky. Při zadávání samostatné práce vyučující ověřovala, zda žáci zadání rozumí. Pokud žáci chybovali, většinou se s chybou dále pracovalo, vyučující pomáhala žákům nalézt příčinu a chybu opravit. Účelné využívání vhodných pomůcek včetně informačních a komunikačních technologií přispívalo k názornosti výuky. Atmosféra v hodinách byla zpravidla přátelská a podporující učení. Žáci se nebáli učitele oslovit a obrátit se na ně s přáním nebo prosbou o pomoc.

Ve vedení vyučovacích hodin prvního stupně se projevovaly kvalitativní rozdíly. Některé hodiny byly činnostně velmi pestré, což vedlo k aktivitě žáků a snaze získat co nejvíce poznatků a dovedností, posílení pracovních a rozhodovacích kompetencí, rozvoji kooperace při práci. Učitelé propojovali frontální výuku se skupinovou a samostatnou prací. Při práci ve skupině pak vedli žáky k uvědomění si vlastní odpovědnosti za výsledek skupiny. Vyučující směřovali žáky k práci s chybou a zdůvodnění správného řešení. K práci využívali didaktickou techniku, se kterou pracovali nejen učitelé, ale především žáci, názorné a manipulační pomůcky, což umožňovalo snadnější zvládnutí učiva. V některých vyučovacích hodinách učitelé vhodně zařazovali pohybové chvíle, střídali činnosti na různých místech třídy, využívali koberce, relaxační vaky pro omezení jednostranné zátěže žáků při práci v lavici. V takto probíhajících vyučovacích hodinách panovala ve třídě příjemná atmosféra, žáci reagovali spontánně a nebáli se vyjádřit svůj názor. Tento způsob práce nemají osvojený všichni vyučující. Některé vyučovací hodiny tak byly vedeny převážně frontálním způsobem, kde aktivita v hodině závisela převážně na učiteli. Žáci jen pasivně přijímali předkládaná fakta bez propojení do souvislostí a uvedení jejich využití v praktickém životě. Při vyučovacích hodinách nebyla využita diferenciacie práce dle potřeb žáků. U některých učitelů byl zaznamenán přístup k určitým žákům dle osobní sympatie, což negativně ovlivňuje klima třídy. Všichni žáci dostávali stejné zadání práce, jen minimálně bylo využito podpůrných opatření např. ve formě krácení rozsahu zadávaného úkolu. V hodinách výchovného charakteru vyučující povzbuzovali žáky k rozvoji kreativity s využíváním různých technik a způsobů vyjádření. Téměř v žádné hodině vyučující neseznámili žáky s cílem hodiny nebo se omezili pouze na téma probíraného učiva. Hodnocení vyučovacích hodin prováděli především učitelé, jen ojediněle se zapojovali žáci při využití vlastního hodnocení nebo vzájemného hodnocení činnosti např. ve skupinách.

Obsah výuky na druhém stupni navazoval na dovednosti a znalosti žáků. Někteří učitelé efektivně kombinovali různé formy práce (frontální výuku, skupinovou a samostatnou práci žáků), což vedlo k aktivizaci žáků. V hodinách vedených především frontálním způsobem formou řízeného rozhovoru klesal zájem žáků o dění ve třídě a pasivně přijímali informace, které vnímali izolovaně a nedokázali je využít v podobných situacích. Využívání didaktické techniky se učitelům dařilo jen částečně. Většinou techniku používali k prezentaci nebo promítání zápisů učiva, který si žáci opisovali do sešitu. Jen ojediněle s technikou (interaktivní tabulí, tablety) pracovali i žáci, což se pozitivně odráželo na jejich aktivitě

a zájmu. Nedostatek funkčních počítačů v hodině informatiky negativně ovlivnil průběh výuky, žáci museli pracovat ve dvojicích. Tento způsob práce však nebyl využit pro spolupráci a vzájemné předávání poznatků mezi žáky, ale žáci ve dvojici plnili dvojnásobek úkolů, s omezenou možností využití techniky. V hodině českého jazyka využila vyučující prvky kritického myšlení, práci s myšlenkovou mapou, které vedlo k vyvozování závěrů a argumentaci žáků. Vyučující tak jen korigovala práci a poznatky získané aktivní prací žáků v hodině. V hodinách, kde žáci dostali větší prostor pro vlastní práci, se zároveň dařilo využívat práci s chybou, kterou sami žáci našli, vyhodnotili a dokázali předložit argumenty pro konečné řešení. Diferenciace práce podle potřeb žáků byla v hodinách jen ojedinělá. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami především využívali možnost kratších zápisů nebo vlepování již připraveného textu do sešitu. Rychlejší žáci nebo žáci s odlišným mateřským jazykem vypracovávali stejné úkoly jako ostatní žáci. Vyučující jen omezeně zhodnotili průběh a dosažení cíle hodiny, zpětnou vazbu někteří pedagogové poskytovali žákům v průběhu hodiny. Vyučující téměř nevyužívali sebehodnocení či vzájemné hodnocení žáků, sporadicky bylo využíváno při skupinové práci, pokud měla jasně stanovená pravidla.

V rámci podpurných opatření pracovali ve třídách se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami asistenti pedagoga. Vyučující je ještě nedokáží efektivně využívat jak pro práci se žáky se speciálními potřebami, tak i pro ostatní žáky ve třídě. Asistent pedagoga měl ve třídě pouze pomocnou roli, pomáhal spíše s organizací vyučovací hodiny a věnoval se pouze žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami většinou bez metodického vedení učitelem, spíše na bázi vlastního uvážení. V některých případech působení asistenta pedagoga bránilo rozvoji sociálních a pracovních kompetencí žáka (neumožnil mu samostatně řešit úkol, více spolupracovat s ostatními žáky ve třídě) a zásahy asistenta pedagoga do práce učitele narušovaly koncentraci pozornosti žáků ve třídě.

Ve třídách prvního i druhého stupně se také vzdělávalo několik žáků s odlišným mateřským jazykem. Jen zcela výjimečně vyučující zadávali těmto žákům samostatnou práci jako odlišný úkol cílený na rozvoj komunikačních dovedností v českém jazyce. Ani ve třídách, kde působil asistent pedagoga, se nedařilo využít přítomnosti dalšího pedagoga pro diferenciaci práce žáků s problémy v českém jazyce. Jejich zapojení do výuky bylo pak omezené, často si učitelé neověřovali, do jaké míry žáci rozumí výkladu nové látky nebo zadání úkolů na procvičování nebo za účelem hodnocení.

Sledovaná výuka všeobecně vzdělávacích i teoretických odborných předmětů napříč obory vzdělání ve střední škole byla organizačně většinou dobře promyšlená, navazovala na předchozí znalosti žáků. Struktura hodiny byla částečně dobře zvládnutá například v hodině německého jazyka, kdy vyučující účelně rozvíjela komunikační kompetence žáků střídáním frontální výuky s prací ve dvojici nebo samostatnou prací. Některé hodiny však byly z organizačního hlediska jednotvárné, nepřispívaly k aktivizaci žáků, učivo bylo zprostředkováno formou výkladu ojediněle s ověřováním zpětné vazby, zda žáci rozumí. Ve výuce se příliš neuplatňovala práce s učebnicí, v některých předmětech je žáci nemají vůbec k dispozici. Komunikace probíhala převážně v interakci učitel – žák. Malá pozornost byla věnována cílenému rozvoji verbálního projevu žáků v souvislosti s aktivním používáním odborné terminologie, vyučující se často spokojili s jednoslovnou nebo částečnou odpovědí. Vzdělávací cíle nebyly zpravidla formulovány, vyučující pracovali především s tématem hodiny, zaměřovali se na znalostní složku cíle, ojediněle na dovednostní a postojovou složku. Žáci v hodinách většinou plnili stejné úkoly bez ohledu na jejich aktuální úroveň ve vztahu k očekávaným výsledkům vzdělávání a na jejich vzdělávací potřeby. Diferenciace výuky v návaznosti na potřeby žáků se speciálními vzdělávacími potřebami byla sledována ojediněle, např. v hodině německého jazyka, kdy díky zvoleným metodám zažili úspěch i slabší a pomalejší žáci. Interaktivní tabule byla v hodinách využívána spíše jako

zobrazovací prostředek pro prezentaci učiva. Efektivní použití interaktivní tabule bylo sledováno v hodině fyziky, kdy spolu s návodnými otázkami vedl vyučující prostřednictvím didaktické techniky žáky k aktivnímu používání dovedností z oblasti mechaniky v reálných situacích současného života. V hodině matematiky vyučující dokázal vhodně využívat počítačové aplikace, která usnadnila žákům řešení zadaných příkladů, učitel sledoval práci a poskytoval žákům zpětnou vazbu o správnosti řešení. Byla podporována kompetence řešení problémů. V hodině informační technologie, která nebyla v prvním pololetí vyučována z důvodu absence vyučujícího v plném rozsahu, se nedařilo vyučujícímu motivovat žáky k aktivnímu zapojení do nabízených činností. V hodinách teoretických odborných předmětů dokázali někteří vyučující motivovat žáky k aktivní činnosti (strojírenská technologie, technologie), docházelo tak k propojování teoretických znalostí s praxí. Vyhodnocování vyučovacích hodin bylo prováděno z velké části pouze učitelem, žáci se zapojili jen zcela výjimečně.

Praktické vyučování realizované formou odborného výcviku bylo sledováno na pracovišti odborného výcviku ve škole a na pracovištích smluvních partnerů. Výuka navazovala na teoretické vyučování odborných předmětů. Školní pracoviště bylo vybaveno potřebnými pomůckami a technologiemi, které odpovídají reálnému prostředí, se kterým se žáci setkají při výkonu svého povolání. Učitelé vedli žáky v souladu se školními vzdělávacími programy k samostatnému zvládnutí základních pracovních postupů při opracování materiálů. K samostatnému plnění úkolů žáci využívali vhodné nástroje a přístroje. Dovednosti žáků byli na různé úrovni, učitelé sledovali výkony žáků a v případě potřeby postupy žáků korigovali. Odborné dovednosti byly např. rozvíjeny formou postupu výroby součástky dle nákresu. Důraz byl kladen na splnění úkolu včetně funkčnosti výrobků. Žák závěrečného ročníku cíleně pracoval na přípravě výrobku k závěrečné zkoušce.

Činnosti ve školní družině byly zpravidla vhodně zaměřené na aktivní trávení volného času prostřednictvím různých her a zájmových činností. Pestrost jejich výběru byla ve dvou odděleních umístěných v budově domu dětí a mládeže negativně ovlivněna materiálními podmínkami. Činnosti odpočinkového charakteru zaměřené na sdílení zážitků z aktuálního dění (např. olympiáda dětí a mládeže), spojené s četbou a následnou reflexí čteného textu, žáky zpravidla zaujaly. Někteří žáci však vlivem únavy o činnost ztráceli zájem, v těchto odděleních jim z důvodu chybějícího vybavení nebyla nabídnuta jiná aktivita. S ohledem na prostorové podmínky vychovatelky vhodně do programu zařazují pobyt venku, který často probíhá na školním hřišti. Rovněž činnosti, které si žáci volili podle zájmu (např. různé konstruktivní, společenské a námětové hry, výtvarné aktivity) rozvíjely praktické dovednosti, schopnost spolupráce, žáci uplatňovali poznatky v reálných situacích. Příprava na vyučování probíhala zpravidla zábavnou formou prostřednictvím různých rébusů a didaktických her, do jejichž organizace se často zapojovaly vychovatelky.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání dětí v mateřské škole učitelky sledují prostřednictvím záznamů o pozorování dětí na pracovišti v Kraslicích. Na pracovišti v Jindřichovicích písemné záznamy o pozorování dětí vedeny nejsou, učitelka se zaměřuje na rozvoj některých dovedností dětí nejstarší věkové skupiny, zpravidla jen formou pracovních listů. Učitelky hledají účinné formy vedení pedagogické diagnostiky, které by mohly co nejlépe využívat k individualizaci vzdělávání, což se zatím zcela nedaří. Pedagogičtí pracovníci základní školy průběžně získávají aktuální informace o výsledcích vzdělávání žáků, používají vlastní nástroje hodnocení (např. ústní zkoušení, písemné testy, ověřování praktických dovedností).

Třídní učitelé předkládají na jednání pedagogické rady aktuální informace o výsledcích vzdělávání žáků ve třídě. Pedagogická rada tyto výsledky pouze eviduje a sumarizuje, systém pro jejich vyhodnocování není nastaven. Informace o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků škola předává zákonným zástupcům základní školy prostřednictvím žákovských knížek v listinné i elektronické podobě, žákům střední školy a jejich zákonným zástupcům prostřednictvím elektronického informačního systému, ten ne vždy obsahuje všechny známky ze všech předmětů. Škola dále předává informace při osobním jednání se zákonnými zástupci na pravidelných třídních schůzkách. Zákonní zástupci mohou také využívat pravidelné konzultační hodiny jednotlivých vyučujících. V prvním a třetím čtvrtletí základní škola informuje zákonné zástupce žáků ohrožených školní neúspěšností o jejich prospěchu a zároveň těmto žákům nabízí individuální pomoc, která spočívá v doučování po vyučování. Žáky je tato možnost využívána sporadicky, škola jiný systém pro jejich podporu nenastavila. Střední škola se potýká s nízkou úrovní vstupních znalostí a dovedností žáků, pro žáky nerealizuje v průběhu studia žádné aktivity pro snížení jejich neúspěšnosti ve vzdělávání.

Škola systematicky nevyužívá nástroje pro porovnání úrovně dosažených výsledků (např. školní či externí srovnávací testy). Z externích zdrojů pro objektivizaci hodnocení výsledků vzdělávání žáků škola využívá zpětnou vazbu od zaměstnavatelů při praktickém vyučování. Její validitu neověřuje.

Ve školním roce 2019/2020 k datu inspekční činnosti nebylo z důvodu absence dvou vyučujících střední školy odučeno velké množství hodin z oblasti matematického, přírodovědného vzdělávání, vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích a v oblasti odborných předmětů. Škola přijala opatření až po delším časovém úseku, dosud neprovedla analýzu počtu neodučených hodin.

Z hlediska skupinových výsledků zaznamenává střední škola nejvyšší míru neúspěšnosti u žáků prvních ročníků. Z hlediska předmětové struktury jsou obecně hůře hodnoceny odborné předměty, ze všeobecně vzdělávacích předmětů patří k nejslabším předmětům český jazyk, a matematika. Úspěšnost žáků oboru vzdělání s výučním listem byla při ukončování vzdělávání vyšší než v jeho průběhu, nejslabších výsledků dosahovali žáci v písemných zkouškách. Maturitní zkoušku budou konat žáci maturitního oboru poprvé ve školním roce 2020/2021.

Výsledky vzdělávání žáků ve školní družině posuzují vychovatelky individuálně, zpravidla podporují rozvoj zájmových aktivit žáků.

Škola nemá nastavený jednotný systém pro průběžné hodnocení chování žáků. Menší výchovné problémy žáka základní školy (např. zapomínání pomůcek, nevhodné chování) jsou zaznamenávány ve škole do „kázeňského“ sešitu, závažnost a četnost těchto provinění vyhodnocují třídní učitelé dle vlastního uvážení a zákonní zástupci jsou informováni až ve chvíli uložení kázeňského opatření. Tento způsob informování zákonných zástupců nevytváří dostatečný prostor pro jejich včasné výchovné působení na žáky. Pozitivním zjištěním je, že základní škola v hojné míře využívá pochvaly jako ocenění aktivity a iniciativy žáků. Ve střední škole počet kázeňských opatření uložených v hodnoceném období výrazně převyšuje počet udělených pochval. Škola nepřijímá systematická opatření k posílení kázně při neplnění povinností stanovených školním řádem.

Členové týmu školního poradenského pracoviště nemají stanovené kompetence, vzájemně spolupracují jen velmi omezeně, výchovní poradci svou činnost provádějí velmi odlišně, což se negativně odráží v nejednotném způsobu řešení problémů žáků. Výchovní poradci prozatím nevyužívají možnosti náslechnů v hodinách, které by umožnily metodickou pomoc ostatním pedagogům pro zavádění diferenciací výuky. Zpracování a vyhodnocování

individuálních vzdělávacích plánů je formální, některým žákům základní i střední školy i přes doporučení školského poradenského zařízení nejsou podpůrná opatření poskytována. V rámci kariérového poradenství škola zprostředkovává návštěvu na burzách škol v Karlových Varech a Sokolově a také v Annabergu (Spolková republika Německo). Dále umožňuje žákům exkurze do partnerských firem. Škola spolupracuje s Úřadem práce v Kraslicích. Pracovníkům školy se daří motivovat žáky k dalšímu vzdělávání ve středních školách, aktivně však nezjišťuje jejich úspěšnost v rámci dalšího studia.

Školou zpracovaný minimální preventivní program neobsahuje strategii předcházení školní neúspěšnosti, žádné aktivity nebo řešení rizikových jevů pro střední školu. Zpracování postupů pro řešení rizikových jevů pro základní školu je formální, nezahrnuje specifika školy, tím dává prostor pro nejednotné vyhodnocování situací a nenabízí systémové řešení, které by vedlo ke snížení rizikových jevů. V základní škole se zaměřuje na řešení rizikových jevů např. záškoláctví, v letošním roce pak intenzivněji na klima tříd. K úspěšnému naplňování stanovených cílů v oblasti prevence škola nevyužívá nástrojů, které si sama zvolila, např. schránku důvěry ani třídnických hodin. Je na aktivitě třídních učitelů, zda třídnické hodiny realizují či nikoli. Nejde tedy o systematické opatření, pouze o jednorázové aktivity. Preventivní aktivity jsou tak realizované především v rámci školního vzdělávacího programu nebo prostřednictvím spoluprací se sociálními partnery. Škola je zapojena např. do projektu Minimalizace šikany. Autoevaluace preventivních aktivit ve škole systematicky neprobíhá, chybí vytipování rizikových míst a jejich zajištění. Školní metodik prevence se nepodílí na řešení problémového chování žáků střední školy, což má vliv např. na nedostatečné řešení vysoké absence negativně ovlivňující úspěšnost žáků střední školy, kterou se i přes přijímaná opatření nedaří výrazně snížit. Počet neomluvených hodin, které v hodnoceném období evidovala téměř u třetiny žáků, má vzestupnou tendenci především u prvních ročníků. V hodnoceném období od 30. 9. 2019 k datu inspekční činnosti střední škole ubylo cca 15 % žáků zejména v prvních a druhých ročnících. Škola se příčinami těchto odchodů nezabývá, strategii pro snižování počtu odcházejících žáků dosud nevypracovala.

Škola organizuje a účastní se množství akcí spojených s životem ve škole i celém městě. Žáci vyšších ročníků připravují akce pro mladší žáky a děti z mateřské školy, škola podporuje rozvoj žáků v oblasti environmentální výchovy, vztah žáků k přírodě a zdravému životnímu stylu. Žáci mají k dispozici zookoutek, kde se starají o odložená nebo nechtěná zvířata a exotické ptáky, zapojují se např. do sbírek pro zvířecí útulek. Škola se tak snaží posílit sounáležitost žáků s městem a jeho obyvateli a vrstevnické vztahy ve škole.

Žáci školy se pravidelně účastní olympiád, vědomostních a sportovních soutěží, kde se jim daří vybojovat umístění na stupních vítězů v okresním kole, ale také získali např. 1. a 2. místo v celostátním kole soutěže Romano suno v literární a dramatické kategorii. K posilování zájmu a motivace žáků organizuje střední škola aktivity zejména v praktickém vyučování, v jehož průběhu si žáci reálně ověřují funkčnost vlastních výrobků. Žáci mají příležitost porovnat své odborné a klíčové kompetence v rámci soutěží učňovských oborů, ve kterých dosahují i předních umístění např. 1. místo v celostátním kole soutěže středních škol Machři roku. Škola však velmi málo prezentuje veřejnosti své úspěchy.

Závěry

Vývoj školy / školského zařízení

Od poslední inspekční činnosti v roce 2015 vzrostl počet žáků základní školy. Zvýšil se také počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, což vedlo k personálnímu posílení pedagogického sboru o asistenty pedagoga a školní asistenty.

Ve škole došlo ke značné obměně pedagogického sboru, snížila se kvalifikovanost pedagogického sboru.

Od poslední inspekční činnosti v roce 2015 se zlepšily personální podmínky mateřské školy, všechny učitelky mají odbornou kvalifikaci, zhoršily se však materiální podmínky pro vzdělávání.

Silné stránky

Zaměření základní školy na environmentální výchovu v kombinaci s ekologickými aktivitami posiluje ekologické myšlení žáků i rozvíjí sociální chování a postojové osobnostní složky žáků.

Spolupráce mateřské školy a základní školy má příznivý vliv na vytvoření vhodných podmínek pro přechod dětí k dalšímu vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

Řídící mechanismy ve škole nestanovují jasné kompetence užšímu vedení školy ani týmu školního poradenského pracoviště, což se negativně promítá do organizace vzdělávání ve všech jeho stupních.

Nastavené kontrolní mechanismy nejsou účinné, škola věnuje jen malou pozornost zlepšení svých kontrolních a autoevaluačních mechanismů, o čemž svědčí závažné nedostatky zjištěné v organizaci a průběhu vzdělávání (např. upřednostňování učiva před rozvojem klíčových kompetencí žáků), v práci s výsledky vzdělávání a nedůsledném poskytování podpůrných opatření žákům v plném rozsahu dle doporučení školského poradenského zařízení.

Absence transparentních pravidel pro organizaci vzdělávání ve střední škole se negativně promítá do řízení, průběhu i výsledků vzdělávání.

Nedostatečné personální zajištění v mateřské škole má negativní vliv na organizaci pobytu venku a poledního odpočinku dětí. Není zajištěno systematické sledování vzdělávacího pokroku dětí v předškolním vzdělávání, záznamy o pozorování dětí jsou spíše formální, chybí návrhy opatření k všestrannému rozvoji dětí na základě vyhodnocení jejich individuálního pokroku.

Málo podnětné a nedostatečně vybavené prostory určené pro zájmové vzdělávání v Kraslicích nepodporují v dostatečné míře zájmy a nadání účastníků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

Nastavit efektivní pravidla pro řídicí a kontrolní činnost školy. Stanovit kompetence a zodpovědnost jednotlivým pracovníkům a důsledně je kontrolovat. Pravidelně provádět autoevaluaci činností školy.

Zaměřit se na efektivní průběh výuky s využitím nových forem a metod práce, s respektováním individuálních možností a potřeb všech žáků. Využívat podpůrných opatření žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v plném rozsahu a sledovat jejich účinnost. Pedagogům poskytnout metodickou pomoc při jejich zavádění.

Sledovat výsledky vzdělávání a systematicky je vyhodnocovat za účelem zefektivnění vzdělávacího procesu a zlepšování vzdělávacích výsledků.

Ve střední škole nastavit školní vzdělávací programy v souladu s rámcovými vzdělávacími programy a zajistit organizaci výuky v plném rozsahu, aby žáci mohli dosáhnout stanovených výstupů.

Respektovat při realizaci vzdělávací nabídky mateřské školy individuální potřeby dětí podle dosaženého stupně jejich vývoje s využitím záznamů o rozvoji jednotlivých dětí.

Zajistit vhodné prostory a vybavení pro zájmové vzdělávání.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 31. 8. 2020 odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny vydané Městem Kraslice z 24. 7. 2009 včetně dodatků č. 1 - 3
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení – tisk 13. 1. 2020
3. Potvrzení ve funkci ředitele vydané Městem Kraslice z 12. 6. 2012 čj. 1631/12/SVOŽÚ/Ode
4. Udělení výjimky z počtu dětí ve třídě mateřské školy Městem Kraslice z 31. 5. 2019, Usnesení č. 0417/2019-RM/12
5. Plán rozvoje školy na léta 2018-2021
6. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2018/2019
7. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2019/2020
8. Osobní dokumentace pedagogických pracovníků vedená k datu kontroly včetně osvědčení o absolvovaných vzdělávacích akcích
9. Dokumentace BOZ vedená k datu kontroly
10. Školní vzdělávací program mateřské školy Hrajeme si celý den platný od 1. 9. 2018

11. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání střední školy, základní školy a mateřské školy Kraslice platný od 1. 9. 2019
12. Školní vzdělávací program školní družiny platný od 1. 9. 2018
13. Školní vzdělávací programy 23-45-L/01 Mechanik seřizovač s platností od 1. 9. 2013, 23-51-H/01 Strojní mechanik s platností od 1. 9. 2012, 23-52-H/01 Nástrojař s platností od 1. 9. 2012, 31-57-H/01, Výrobce textilií s platností od 1. 9. 2015.
14. Školní matrika k datu inspekční činnosti
15. Záznamy z pedagogických rad vedené ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020 k datu inspekční činnosti
16. Zápis z jednání metodického sdružení 1. stupně vedené ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020 k datu inspekční činnosti
17. Zápis z jednání předmětových komisí druhého stupně vedené ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020 k datu inspekční činnosti
18. Přehledy výsledků vzdělávání žáků základní a střední školy za školní rok 2018/2019 a 2019/2020 k datu inspekční činnosti
19. Školní řád mateřské školy aktualizovaný od 2. 1. 2020
20. Školní řád vydaný dne 31. 8. 2019
21. Vnitřní řád školní družiny platný od 25. 4. 2013
22. Vnitřní řád školní jídelny vydaný dne 31. 8. 2019
23. Třídní knihy základní školy vedené ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020 k datu inspekční činnosti
24. Třídní knihy mateřské školy vedené ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020 k datu inspekční činnosti
25. Organizační zabezpečení školního roku 2019/2020
26. Rozvrhy hodin pro školní rok 2019/2020 k datu inspekční činnosti
27. Dokumentace výchovného poradce, kariérového poradce a školního metodika prevence vedená ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020 k datu inspekční činnosti
28. Přehledy výchovně vzdělávací práce v družině vedené ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020 k datu inspekční činnosti
29. Záznamy z hospitací vedené ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020 k datu inspekční činnosti
30. Dokumentace k přijímacímu řízení pro rok 2019/2020

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy / školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční

zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jitka Kacálková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu	Jitka Kacálková v. r.
Mgr. Eva Nováková, školní inspektorka	Eva Nováková v. r.
Mgr. Marta Pincová, školní inspektorka	Marta Pincová v. r.
Mgr. Marie Vrátníková, školní inspektorka	Marie Vrátníková v. r.
Bc. Libuše Skopcová, kontrolní pracovnice	Libuše Skopcová v. r.
Bc. Vilém Kodíček, odborník na vzdělávání v oborech vzdělání se strojírenským zaměřením	Vilém Kodíček v. r.

V Karlových Varech 20. 2. 2020

Datum a podpis ředitele školy / školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Zdeněk Pečenka, ředitel školy	Zdeněk Pečenka v. r.
---------------------------------------	----------------------

V Kraslicích 2. 3. 2020